

specifikace: K řízení o nároku uplatněném insolvenční správkyň dlužnice na určení, že smlouva o vrácení daru dlužnicí je neplatná, a určení, že dlužnice je vlastníkem pozemku, tedy ve sporu o určení vlastnického práva k (v žalobě tvrzenému) majetku dlužníka je incidenčním sporem ve smyslu ust. § 159 odst. 1 písm. g) IZ, je zde věcná příslušnost krajských soudů.

§ 7a písm. b) zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (IZ)

§ 159 odst. 1 písm. g) zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (IZ)

Ncp 156/2022

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného ve věci

žalobkyně: **Mgr. Jana Fábry Payne, M. iur. comp.**, IČO 48061956
sídlem Dušní 928/1, 110 00 Praha 1
insolvenční správkyň dlužnice P. H.

proti
žalovaným:

- 1) **L. Š.**
- 2) **M. Š.**
- 3) **J. Š.**
- 4) **F. H.**
- 5) **P. V.**
zastoupený otcem S. V.

o určení vlastnického práva,

vedené u Okresního soudu v Příbrami pod sp. zn. 16 C 173/2021, o určení věcné příslušnosti,

takto:

I. K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.

II. Po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena k dalšímu řízení Krajskému soudu v Praze.

Odůvodnění:

1. Žalobou, která byla dne 23. 12. 2021 doručena Okresnímu soudu v Příbrami (dále jen „předkládající soud“), se žalující insolvenční správkyňe (dále jen „žalobkyně“) domáhá proti žalovaným určení, že smlouva o vrácení daru ze dne 1. 3. 2016 sepsaná ve formě notářského zápisu je absolutně neplatná a že se určuje, že dlužnice je vlastníkem ideální 1/4 specifikovaného pozemku (dále jen „pozemek“). Žalobkyně žalobu odůvodnila tím, že v insolvenčním řízení dlužnice vedeném u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. KSPH XY INS XY/XY byla ustanovena insolvenční správkyňi dlužnice žalobkyně sepsala dne 5. 5. 2015 do soupisu majetkové podstaty dlužnice mimo jiné i pozemek. Dlužnice však přesto dne 1. 3. 2016 nakládala s pozemkem, když uzavřela dohodu o vrácení daru - pozemku ve formě notářského zápisu, na jehož základě katastr nemovitostí zapsal změnu vlastníka pozemku. Žalobkyně podává tuto žalobu i z důvodu, že příslušný katastrální úřad odmítl zápis poznámky spornosti do katastru nemovitostí v incidenčním sporu vedeným nabyvateli pozemku o vyloučení pozemku z majetkové podstaty.
2. Předkládající soud předložil věc Vrchnímu soudu v Praze (dále jen „nadržený soud“) k rozhodnutí o věcné příslušnosti s tím, že dotčený spor o určení vlastnictví je sporem podle § 159 odst. 1 písm. g) zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (dále i jen „IZ“), a to jako spor o určení zda tu je či není právní vztah nebo právo týkající se majetku nebo závazků dlužníka. K projednání takového incidenčního sporu jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy podle § 7a písm. b) IZ.
3. Žalobkyně s postupem předkládajícího soudu souhlasila, nicméně měla za to, že věcně příslušným je předkládající soud. Žalobkyně podala žalobu předkládajícímu soudu také z toho důvodu, aby dosáhla zápisu poznámky do katastru nemovitostí a zabránila tak možnosti dalšího nabytí pozemku od neoprávněného. Poznámku nebylo možné zapsat na základě probíhajícího incidenčního sporu o vyloučení pozemku z majetkové podstaty, neboť v tomto sporu nebyla insolvenční správkyňe na straně žalobkyně, nýbrž žalované.
4. Žalovaní k postupu předkládajícího soudu uvedli zejména, že insolvenční správkyňe nemá žádné právo podávat žalobu na určení vlastnického práva u předkládajícího soudu. Žalovaní také požadovali vydání rozsudku, že se určuje, že smlouva o vrácení daru je stále platná v celém rozsahu, a že se potvrzuje, že dlužnice není a nikdy nebude vlastníkem pozemku.
5. Řízení se koná u toho soudu, který je věcně příslušný. Pro určení věcné příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení (§ 11 odst. 1 o. s. ř.). Věcnou příslušnost zkoumá soud kdykoli za řízení (§ 104a odst. 1 o. s. ř.).
6. Podle § 7 část věty před středníkem IZ, nestanoví-li tento zákon jinak nebo není-li takový postup v rozporu se zásadami, na kterých spočívá insolvenční řízení, použijí se pro insolvenční řízení a pro incidenční spory přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu týkající se sporného řízení, a není-li to možné, ustanovení zákona o zvláštních řízeních soudních.
7. Podle § 7a písm. b) IZ krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně v incidenčních sporech.
8. Podle § 159 odst. 1 písm. g) IZ incidenčními spory jsou spory o určení, zda tu je či není právní vztah nebo právo týkající se majetku nebo závazků dlužníka, je-li na takovém určení naléhavý právní zájem.
9. Podle § 231 odst. 1 IZ insolvenční soud není vázán rozhodnutím jiného soudu či jiného orgánu, kterým v průběhu insolvenčního řízení došlo ke zjištění neplatnosti právního úkonu týkajícího se majetku nebo závazků dlužníka, ani jiným způsobem tohoto zjištění. Dle odst. 2 v průběhu insolvenčního řízení posoudí neplatnost takového právního úkonu pouze insolvenční soud.

10. Nejvyšší soud ČR ve svém rozsudku ze dne 27. září 2018, sp. zn. 29 Cdo 6037/2016, uzavřel, že spor o určení, zda tu je či není právní vztah nebo právo týkající se majetku nebo závazků dlužníka, zahájený v průběhu insolvenčního řízení vedeného na majetek dlužníka, je incidenčním sporem ve smyslu ustanovení § 159 odst. 1 písm. g) IZ (je přitom i nerozhodné, že dlužník není ve sporu stranou žalovanou a nemovitost nebyla zapsána do majetkové podstaty). K projednání takového sporu jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy podle § 7a písm. b) IZ. Standardní soudní praxe dospívá k tomuto závěru m. j. na podkladě úvahy, že cílem § 231 IZ je „zajistit, aby otázka platnosti právního úkonu, jež je určující pro příslušnost majetku dlužníka do jeho majetkové podstaty nebo pro identifikaci závazků dlužníka, nebyla v průběhu insolvenčního řízení účelově vytěšňována“ (viz též rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 7. 2013, sp. zn. 29 Cdo 392/2011, uveřejněný v časopise Soudní judikatura, č. 9, ročník 2014, pod č. 110).
11. Z veřejně přístupného insolvenčního rejstříku se podává, že v insolvenčním řízení dlužnice vedeném u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. KSPH XY INS XY/XY byla žalobkyně ustanovena insolvenční správkyň dlužnice, že usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 3. 11. 2015 bylo schváleno oddlužení dlužnice plněním splátkového kalendáře až usnesením Krajského soudu v Praze ze dne XY, č. j. KSPH XY INS XY/XY ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne XY, č. j. XY VSPH XY/XY bylo oddlužení plněním splátkového kalendáře dlužnice zrušeno a na majetek dlužnice byl prohlášen konkurs, který je projednáván jako nepatrný.
12. Předmětem sporného řízení v projednávané věci je žalující insolvenční správkyň dlužnice uplatněný nárok na určení, že smlouva o vrácení daru dlužnicí ze dne 1. 3. 2016 je neplatná, a určení, že dlužnice je vlastníkem pozemku.
13. Spor o určení vlastnického práva k (v žalobě tvrzenému) majetku dlužníka je incidenčním sporem ve smyslu ust. § 159 odst. 1 písm. g) IZ (což platí i pro případ platnosti převodní smlouvy ohledně tvrzeného majetku dlužnice, kterýžto nárok žalobkyně také uplatnila, jakož i pro nároky případně uplatňované vzájemnou žalobou žalovaných v jejich vyjádření k postupu předkládajícího soudu v otázce věcné příslušnosti). K projednání a rozhodnutí takovéto věci (takovýchto věcí) jsou proto v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy podle § 7a písm. b) IZ jako soudy insolvenční (k tomu také obdobně i usnesení nadřízeného soudu ze dne 9. 3. 2021, sp. zn. Ncp 154/2021 veřejnosti přístupné na internetu pod adresou: <https://www.justice.cz/web/vrchni-soud-v-praze/>).
14. Nadřízený soud proto z těchto důvodů rozhodl podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř., že k projednání a rozhodnutí této věci jsou v prvním stupni příslušné krajské (insolvenční) soudy, a zároveň podle § 104a odst. 6 část věty před středníkem o. s. ř. rozhodl o postoupení věci Krajskému soudu v Praze jako soudu věcně příslušnému.
15. Usnesením o věcné příslušnosti jsou účastníci a soudy vázáni (§ 104a odst. 7 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 4. března 2022

JUDr. František Kučera
předseda senátu

